

Een kijkje in de gymzaal van...

In de rubriek 'Een kijkje in de gymzaal van...' komt iedere keer een vakcollega aan het woord om iets te vertellen over zijn ervaring met LO onderwijspraktijk. Dit keer Harry van der Meer. Harry is onder meer bekend van onderwijsontwikkeling en het ontwikkelen van de leermiddelen Gymwijzer! en VolgWijzer! Daarmee is hij een voorbeeld van een LO-docent die zijn ervaring inzet in de wereld van de LO-methodeontwikkeling (red.).

TEKST EN FOTO'S HARRY VAN DER MEER

Op welke school/scholen geef je les?

Ik ben Harry van Meer en geef al bijna 42 jaar les in Bennebroek op de Sparrenboschool, Franciscusschool en Willinkschool. Tot voor kort gaf ik per week 37 gymlessen van 45 minuten. Dat is bijna 1,2 Fte. Ik gaf elke dag acht lessen en op woensdag vijf lessen. Sinds 2008 (52 jaar) maak ik gebruik van de kleine BAPO-regeling en vanaf 2013 (56 jaar) van de grote BAPO.

Sinds twee jaar werk ik nog op twee scholen en geef ik nog maar 19 lessen van 45 minuten. Dit bevalt mij goed en hierdoor heb ik meer tijd voor mijn gezin, kleinkind, tennis en mijn passie, het ontwikkelen van leermiddelen.

Welke opleiding heb je gedaan?

Tja...., dat is een heel verhaal! Vanaf klas 5 (nu groep 7) wist ik al dat ik gymleraar wilde worden. Ik had toen al les van een geweldige vakleerkracht: 'meneer Jansen'. Via de mavo naar de havo en daarna deed ik toelatingsexamen op de Halo in Den Haag. In de periode voor de toelatingstest had ik een ernstige knieblesure opgelopen tijdens het voetballen. Kort voor de toelatingstest was ik uit het gips maar nog niet fit genoeg. Tot mijn grote verdriet werd ik toen niet toegelaten. Om toch mijn doel te bereiken, ben ik toen naar de Pedagogische Academie (nu Pabo) in Heemstede gegaan.

Als 'gymspecial' mocht ik direct na de PA starten als vakleerkracht in Bennebroek. Maar dan moest ik wel starten met de avondopleiding 'Akte

J' (lager onderwijsakte gymnastiek). Ik deed dat op de PA in Haarlem. Toen ik daarvoor geslaagd was, besloot ik om me in 1980 in te schrijven voor de Speciale Academie Lichamelijke Opvoeding (SPALO) in Utrecht. Een 2-jarige parttime opleiding (vrijdag en zaterdag) georganiseerd door de KVLO. En dit keer werd ik gelukkig wel toegelaten.

De docenten voor deze opleiding kwamen van de vijf ALO 's uit Nederland. Geweldige docenten, ontzettend gemotiveerd en bekwaam. Zo kregen we bijvoorbeeld spel van Max Koops (Amsterdam), atletiek van Jan van Heek (Den Haag) en pedagogiek van Jan Beenen (Groningen). Bij Jan Beenen heb ik ook mijn eindschrijft 'Differentiatie in het bewegingsonderwijs' afgesloten.

Een geweldige opleiding, een geweldige groep en heel veel geleerd en meegemaakt. Maar ook een heel inspannende en vermoeiende periode. De week bestond uit vier dagen lesgeven en 's avonds leren, twee dagen naar Utrecht. Zaterdagavond even niets en op zondag weer in de boeken. Maar ik heb er geen moment spijt van.

Het meest heb ik in 1994 geleerd op de tweejarige MRT-opleiding. Wim van Gelder gaf zijn eerste MRT-cursus. Toen nog onder auspiciën van de KVLO.

Wat is jouw rol voor 'Sport en bewegen' in de buurt?

Jarenlang was ik de enige vakleerkracht in het mooie Bennebroek. Hierdoor was ik betrokken bij alles wat met bewegen te maken had. Ik gaf alle gymlessen, gaf MRT-lessen, had de contacten met alle sportverenigingen in het dorp en organiseerde clinics en sporttoernooien met die verenigingen. Het is geweldig om bij alle verenigingen (voetbal, basketbal, atletiek, hockey, beeball, tennis en de dansschool) hele korte lijntjes te

Harry van der Meer

Overzicht gymzaal

▲ hebben. Dat is een groot voordeel om snel en eenvoudig met deze clubs activiteiten te organiseren. Ook ben ik verantwoordelijk voor het beheer van de gymzalen en zit ik in de speelplaatscommissie en in de sportcommissie van de scholen.

Hoe zou je jezelf typeren als leraar?

Ik ben een leraar die zich voor de volle 100 procent inzet voor het vak en mijn leerlingen. In mijn werk hou ik van structuur en ben ik duidelijk. Organiseren ligt mij goed en hier haal ik ook voldoening uit. Ik vind het geweldig als ik bij een door mij georganiseerde sportdag ben en alles goed loopt en de leerlingen plezier hebben. Collega's zeggen dat ik voor alle leerlingen oog heb en juist de zwakkere bewegers succes en plezier in bewegen wil laten ervaren.

Hoe kijk je terug op de tijd dat je lesgeeft?

Toen ik in 1977 begon met lesgeven werd ik door de ambtenaar van 'sport en jeugdzaken' gevraagd om les te geven met het boekje de methode 'Huik'. Hij zei dat mijn voorganger deze methode ook gebruikte. Dat kwam goed uit want op mijn stageschool werd deze methode ook gebruikt en ik was er dus bekend mee. Dat waren natuurlijk nog allemaal klassikale lessen, gestuurd vanuit de docent. Iedereen was op hetzelfde moment met dezelfde oefenstof bezig. Al snel wilde ik op een andere manier lesgeven. Ik ging in groepen werken en vroeg extra materialen aan bij de gemeente. Mijn scriptie op de ALO ging niet voor niets over 'Differentiatie in het bewegingsonderwijs'.

Hoe heeft het lesgeven zich bij jou ontwikkeld?

'Succesbeleving' is de basis tot beter leren bewegen. Er is in de 42 jaar heel veel veranderd in mijn lesgeven. Mijn lesgeven is nu veel meer leerling-gestuurd. De leerlingen werken altijd op hun eigen niveau en ze helpen elkaar beter worden. Ik ben in de gymzaal nu veel meer een begeleider en inspirator. Ik geef complimentjes en tips, hulp als ze daar om vragen en houd vooral de veiligheid in de gaten. Niet alleen de fysieke veiligheid, maar ook de pedagogische veiligheid. Ik vind het heel belangrijk dat leerlingen oog hebben voor elkaar. Elkaar helpen en samen iets leren (coöpe-

ratief leren). Is iedereen goed bezig? Is iedereen gemotiveerd? Maar vooral heeft iedereen plezier?

Welke ontwikkelingen hebben jouw speciale aandacht?

Een veilig pedagogisch klimaat is de basis! Het is geweldig om te ervaren wat een positief effect GymWijzer! en VolgWijzer! hebben op de motivatie, de voortgang en het plezier van leerlingen. Het beter leren bewegen krijgt een enorme impuls door het inzicht in de vervolgstappen, het zelf doelen kunnen stellen, de zelfstandigheid, het samenwerken en het eigenaarschap bij de leerlingen.

Niet dat ze allemaal heel goed moeten kunnen bewegen, maar wel dat ze hun best willen doen om steeds een stapje verder te komen. Beter leren bewegen kan volgens mij alleen als je zelfstandig oefent in de zone van de laatste ontwikkeling. Alleen dan gaat iets lukken en hebben de leerlingen 'succesbeleving'. Dat succes zorgt weer voor plezier en motivatie.

Wat zie je in jouw gymzaal?

- Er zijn heel veel materialen.
- Een prachtig sportveld naast de gymzaal.
- De leerlingen werken groepjes op hun eigen deelnameniveau.
- Leerlingen gaan bij binnenkomst direct aan de slag.
- Leerlingen gebruiken de iPad.
- De groep die klaar is met gymmen geeft een demo aan de groep die gaat gymmen. Leerlingen vinden het geweldig om zo'n demo te geven en het geeft de volgende groep veel info over wat zij die les gaan doen.
- Tutorleerlingen bij de gymles.
- Studenten van de ALO of Pabo.
- Regelmatig oud-leerlingen die een 'snuffel stage' doen.

Freerunactie op de muur

▲ *Leerlingen werken met iPad*

Waar kan je het meest van kan genieten?
 Leerlingen die je buiten schooltijd heel enthousiast begroeten als ze je ergens tegen komen. Óf leerlingen die heel enthousiast vertellen dat ze thuis geoefend hebben en iets nu lukt, bijvoorbeeld met twee balletjes jongleren. Wanneer een leerling spontaan na de les zegt: "Meester, dit was de leukste les ooit". Een leerling die in de les spontaan roept: "Meester Harry, kijk eens.....".

Wat is voor jou belangrijk in dit vak?
 Het ontwikkelen van leermiddelen voor het bewegingsonderwijs. Ik vind het heel inspirerend om kennis te delen met anderen. En dat lukt heel goed door het ontwikkelen van leermiddelen.

De Lesbrieven
 Toen ik in 2002 een nieuwe gymzaal samen met de architect mocht ontwerpen en inrichten, besloot ik ook dat ik een eigen vakwerkplan moest gaan schrijven. De bestaande methodes Basislessen en LIBO voldeden niet meer voor mij. Samen met vierdejaars ALO-student Dennis Louter heb ik toen de methode 'De Lesbrieven' ontwikkeld, een praktisch vakwerkplan voor bewegingsonderwijs aan groep 3 tot en met 8. Deze losbladige methode is samengesteld op basis van de twaalf te ontwikkelen leerlijnen. Meer info: <https://gymlessenbasisonderwijs.nl/web/de-lesbrieven/>

Gymmen in de grote gymzaal
 In 2012 heb ik met vierdejaars ALO-student Joost Brandt de methode Gymmen in de grote Gymzaal geschreven. Bewegen is voor kleuters een feest. Deze methode is voor iedere leerkracht inspirerend en goed uitvoerbaar. Meer info: www.gymlessenbasisonderwijs.nl

Contact

meerharryvander@gmail.com

Kernwoorden

Leermiddelen LO, GymWijzer!, VolgWijzer!, Lesbrieven,

GymWijzer!

In 2013 ben ik samen met Pascal Mariany gestart met het ontwikkelen van het digitale leermiddel GymWijzer!. In GymWijzer! hebben we ruim 1500 voorbeeldfilmpjes gekoppeld aan verschillende activiteiten en niveaus. Inmiddels is GymWijzer! 4.0 in gebruik genomen met een nieuwe website.

VolgWijzer

En afgelopen jaren is er hard gewerkt aan een leerlingvolgsysteem voor het bewegingsonderwijs, VolgWijzer!. Uiteraard werkt VolgWijzer! met de niveaus zoals gebruikt in GymWijzer!. Meer info: www.gymwijzer.nl

Wat zijn je toekomstplannen?

Ik ben op zoek naar een enthousiaste collega die samen met mij GymWijzer! verder wil ontwikkelen. Kennis van en affiniteit met ICT en makkelijk een tekst schrijven zijn daarbij belangrijk. Spreekt dit je aan? Schrijf dan naar info@gymwijzer.nl

Wat wil je jouw collega's mee geven?

Blijf jezelf ontwikkelen, zoek steeds nieuwe uitdagingen. Zoek je collega's op (studiedagen en vakgroepen) en begeleid studenten. Dan blijf je fris en alert en is het veel makkelijker om gemotiveerd te blijven.

Leerlingen werken met een leerlingvolgsysteem